

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 302/2016-13

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 7. apríla 2016 v senáte zloženom z predsedu Lajosa Mészárosa, zo sudkyne Ľudmily Gajdošíkovej a zo sudcu Ladislava Orosza (sudca spravodajca) predbežne prerokoval sťažnosť obchodnej spoločnosti PROFI CREDIT Slovakia, s. r. o., Pribinova 25, Bratislava, zastúpenej Advokátskou kanceláriou JUDr. Andrea Cviková, s. r. o., Kubániho 16, Bratislava, v mene ktorej koná advokátka JUDr. Andrea Cviková, vo veci namietaného porušenia základného práva vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky uznesením Okresného súdu Nitra sp. zn. 25 Er 224/2008 zo 7. januára 2014 a uznesením Krajského súdu v Nitre sp. zn. 7 CoE 181/2014 z 27. februára 2015 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť obchodnej spoločnosti PROFI CREDIT Slovakia, s. r. o., o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 12. júna 2015 doručená sťažnosť obchodnej spoločnosti PROFI CREDIT Slovakia, s. r. o., Pribinova 25, Bratislava (ďalej len „sťažovateľka“, v citáciách aj „sťažovateľ“), zastúpenej Advokátskou kanceláriou JUDr. Andrea Cviková, s. r. o., Kubániho 16, Bratislava, v mene ktorej koná

advokátka JUDr. Andrea Cviková, vo veci namietaného porušenia základného práva vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) uznesením Okresného súdu Nitra (ďalej len „okresný súd“) sp. zn. 25 Er 224/2008 zo 7. januára 2014 (ďalej len „napadnuté uznesenie“) a uznesením Krajského súdu v Nitre (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 7 CoE 181/2014 z 27. februára 2015 (ďalej len „napadnuté uznesenie“).

Zo sťažnosti a z príloh k nej priložených vyplýva, že sťažovateľka (oprávnená, pozn.) sa návrhom na vykonanie exekúcie doručeným súdnemu exekútorovi [REDAKOVANÉ] (ďalej len „súdny exekútor“) 27. marca 2008 domáhala vymoženía sumy 4 349,27 € s príslušenstvom na základe rozhodcovského rozsudku č. k. RK-369/06-MM vydaného rozhodcom 25. augusta 2006 (ďalej len „rozhodcovský rozsudok“), ktorý nadobudol právoplatnosť 11. septembra 2006 a vykonateľnosť 18. septembra 2006. Žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie podal súdny exekútor okresnému súdu 19. mája 2008, na základe čoho okresný súd súdneho exekútora poveril 10. júna 2008 vykonaním exekúcie. Okresný súd následne napadnutým uznesením exekúciu vyhlásil za neprípustnú a zastavil ju, pričom v odôvodnení uviedol, že exekučné konanie vedené pre vymoženie pohľadávky sťažovateľky je uskutočňované na základe rozhodcovského rozsudku z 25. augusta 2006 vydaného na základe rozhodcovskej doložky, ktorá je neplatná, čo spôsobuje, že exekučný titul nespĺňa náležitosti vykonateľného rozhodnutia. O odvolaní sťažovateľky proti napadnutému uzneseniu okresného súdu rozhodol krajský súd napadnutým uznesením, ktorým rozhodnutie prvostupňového súdu potvrdil ako vecne správne.

Sťažovateľka predovšetkým namieta, že *„Exekučný súd pri svojom rozhodovaní, ktoré predchádzalo vydaniu uznesenia o zastavení exekúcie, nevysvetlil zmenu svojho právneho posúdenia rozhodcovskej doložky a exekučného titulu ako vykonateľného rozhodnutia v porovnaní s dobou, kedy vydal poverenie na vykonanie exekúcie. Z jeho rozhodnutia nevyplýva, v čom zmenený právny názor na posúdenie platnosti rozhodcovskej doložky je správny a v čom bolo predchádzajúce posúdenie, ktoré exekučný súd vykonal pred vydaním poverenia na vykonanie exekúcie, nesprávne a nezákonné. Postup*

exekučného súdu, ktorý zmenu svojho posúdenia nevysvetlil, porušuje nielen právo sťažovateľa na riadne odôvodnenie rozhodnutia a poznanie dôvodov rozhodnutia. Je porušením aj princípu právnej istoty aj to, kedy exekučný súd zmenil svoje rozhodnutie bez toho, aby sťažovateľovi umožnil pred zastavením exekúcie na základe opätovného posúdenia sa k veci vyjadriť. ...

K porušeniu článku 20 ods. 1 ústavy Slovenskej republiky došlo tým, že porušovateľ nerešpektoval právo sťažovateľa na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia a na prejednanie veci v jeho prítomnosti. Uvedené práva spolu úzko súvisia a v pomeroch, aké nastali v exekučnom konaní znamenajú minimálne to, že porušovateľ sa mal zaoberať podaným odvolaním a tam uvedenými výhradami a námietkami nielen voči samotnému posúdeniu veci exekučným súdom (ako prvostupňovým orgánom), ale aj k jeho postupu. “.

V tejto súvislosti sťažovateľka poukazuje na závery obsiahnuté v náleze ústavného súdu sp. zn. II. ÚS 499/2012 z 10. júla 2013, v ktorom bolo konštatované porušenie základného práva oprávneného v exekučnom konaní tým, že mu exekučný súd neumožnil vyjadriť sa v štádiu rozhodovania o vydaní poverenia na vykonanie exekúcie k svojmu postupu, ktorým „revidoval posúdenie veci (vrátane platnosti rozhodcovskej zmluvy) v porovnaní s pôvodným (nachádzacím) konaním“.

Podľa názoru sťažovateľky sa tieto závery označeného rozhodnutia ústavného súdu vzťahujú aj na jej vec, pričom „Na rozdiel od tam jestvujúceho skutkového a právneho stavu však v tomto prípade všeobecné súdy revidovali vlastné posúdenie určitej právnej otázky (ktorú už museli posudzovať pri vydaní poverenia na vykonanie exekúcie) a rozhodli o nej opačným spôsobom nielen bez toho, aby umožnili sťažovateľovi sa k nej vyjadriť, ale ani nezdôvodnili zmenu vlastného posúdenia veci. Porušovateľ žiadnym spôsobom ani nereagoval na podané odvolanie a tam uvedené výhrady k postupu exekučného súdu. Sťažovateľovi ani nebola daná možnosť sa k zmene stavu, ktorý bol v exekučnom konaní, vyjadriť. “.

Sťažovateľka ďalej namieta, že napadnutými uzneseniami okresného súdu a krajského súdu došlo k porušeniu jej základného práva na spravodlivé súdne konanie

podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, keďže nereagujú na „námietku...“, že postup exekučného súdu (ako súdu prvého stupňa) je nepreskúmateľný a nie je vôbec nie je jasné, v čom bol predošlý postup exekučného súdu pri vydaní poverenia na vykonanie exekúcie nesprávnym. Z povahy námietok sťažovateľa v odvolaní je zrejmé, že išlo o otázky týkajúce sa legitímnosti postupu exekučného súdu, teda také na ktoré malo byť odpovedané z dôvodu, že majú priamu súvislosť k veci. Závery porušovateľa o nutnosti akceptovať rozhodcovskú doložku pri uzatváraní samotnej úverovej zmluvy nedávajú odpoveď na to, ako táto skutočnosť spôsobuje jej neplatnosť. Dôvody neplatnosti právneho úkonu stanovuje zákon; porušovateľ neuvádza žiadne zákonné ustanovenie, z ktorého by mali vyplývať tieto dôvody. Ani závery o neprijateľnosti rozhodcovskej doložky nie sú v rozhodnutí porušovateľa zdôvodnené tak, aby z nich vyplývalo splnenie zákonných požiadaviek pre záver o neprijateľnosti. “.

Na základe uvedených skutočností sťažovateľka navrhuje, aby ústavný súd po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie nálezom takto rozhodol:

„I. Základné právo spoločnosti PROFI CREDIT Slovakia, s. r. o... podľa článku 20 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky bolo uznesením Krajského súdu v Nitre, č. k. 7 CoE/181/2014-39 zo dňa 27. 02. 2015 v spojená s uznesením Okresného súdu v Nitre, č. k. 25 Er/224/2008-15 zo dňa 07. 01. 2014 porušené.

II. Základné právo spoločnosti PROFI CREDIT Slovakia, s. r. o... podľa článku 20 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky bolo uznesením Krajského súdu v Nitre, č. k. 7 CoE/181/2014-39 zo dňa 27. 02. 2015 v spojená s uznesením Okresného súdu v Nitre, č. k. 25 Er/224/2008-15 zo dňa 07. 01. 2014 porušené.

III. Uznesenie Krajského súdu v Nitre, č. k. 7 CoE/181/2014-39 zo dňa 27. 02. 2015 a uznesenie Okresného súdu v Nitre, č. k. 25 Er/224/2008-15 zo dňa 07. 01. 2014 sa zrušuje a vec sa mu vracia na ďalšie konanie.

IV. Krajský súd v Nitre je povinný nahradiť sťažovateľovi trovy právneho zastúpenia v konaní pred Ústavným súdom Slovenskej republiky vo výške 355,72 EUR vrátane DPH za dva úkony právnej služby - prevzatie zastúpenia a podanie sťažnosti á 167,79 EUR vrátane DPH /139,83 EUR + 20 % DPH/ + 2 x režijný paušál á 10,07 EUR vrátane DPH /8,39 EUR + 20 % DPH/ na účet jeho právneho zástupcu. “

II.

Podľa čl. 127 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Ústavný súd v prvom rade konštatuje, že podľa § 20 ods. 4 zákona o ústavnom súde je viazaný návrhom sťažovateľa, pričom táto viazanosť sa vzťahuje zvlášť na návrh výroku rozhodnutia, ktorého sa sťažovateľ domáha (petit). Ústavný súd teda môže rozhodnúť len o tom, čoho sa sťažovateľ domáha v petite svojej sťažnosti, preto v danej veci ústavný súd rozhodoval o porušení sťažovateľkou v petite sťažnosti označeného základného práva vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 ústavy, ktorého vyslovenia porušenia sa sťažovateľka v príčinnej súvislosti s napadnutými uzneseniami okresného súdu a krajského súdu domáha v návrhu na rozhodnutie, t. j. v petite sťažnosti. Tvrdenia o porušení sťažovateľkou označeného práva na súdnu ochranu v príčinnej súvislosti s napadnutými uzneseniami

okresného súdu a krajského súdu, ktoré sťažovateľka uvádza iba v texte sťažnosti mimo petitu (čl. 46 ods. 1 ústavy), je podľa stabilizovaného právneho názoru ústavného súdu potrebné považovať iba za súčasť jej argumentácie (napr. III. ÚS 149/04, III. ÚS 235/05, II. ÚS 65/07).

Vychádzajúc z argumentácie uvedenej v sťažnosti, ktorá z vecného hľadiska v zásade smeruje len proti namietanému porušeniu základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, a nie proti porušeniu v petite označeného základného práva podľa čl. 20 ods. 1 ústavy, by ústavný súd mohol rigoróznou aplikáciou už citovanej judikatúry odmietnuť sťažnosť sťažovateľky pri predbežnom prerokovaní z dôvodu nesplnenia zákonom predpísaných náležitostí, keďže vo vzťahu k namietanému porušeniu základného práva podľa čl. 20 ods. 1 ústavy nie je (takmer vôbec) odôvodnená. Napriek uvedenému, rešpektujúc skutočnosť, že zásadné procesné pochybenia okresného súdu, resp. krajského súdu v konečnom dôsledku by mohli spôsobiť ústavne neakceptovateľný zásah do základného práva sťažovateľky garantovaného čl. 20 ods. 1 ústavy, ústavný súd preskúmal jej sťažnosť aj z hľadiska existencie ďalších dôvodov na odmietnutie sťažnosti podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

II.1 K namietanému porušeniu základných práv sťažovateľky napadnutým uznesením okresného súdu

Z čl. 127 ods. 1 ústavy vyplýva, že systém ústavnej ochrany základných práv a slobôd je rozdelený medzi všeobecné súdy a ústavný súd, pričom právomoc všeobecných súdov je ústavou založená primárne („... ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd“) a právomoc ústavného súdu len subsidiárne.

Z princípu subsidiarity vyplýva, že právomoc ústavného súdu poskytnúť ochranu základným právam a slobodám je daná iba vtedy, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhodujú všeobecné súdy. Ústavný súd sa pri uplatňovaní svojej právomoci riadi zásadou, že všeobecné súdy sú ústavou povolané chrániť nielen zákonnosť, ale aj ústavnosť. Preto je právomoc ústavného súdu subsidiárna a nastupuje až vtedy, ak nie je daná

právomoc všeobecných súdov (m. m. IV. ÚS 236/07). Ak ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosti zistí, že sťažovateľ sa ochrany základných práv alebo slobôd môže domôcť využitím jemu dostupných a účinných prostriedkov nápravy pred iným súdom, musí takúto sťažnosť odmietnuť z dôvodu nedostatku právomoci na jej prerokovanie (m. m. IV. ÚS 115/07).

Sťažovateľka sťažnosťou napáda uznesenie okresného súdu sp. zn. 25 Er 224/2008 zo 7. januára 2014, ktorým bola exekúcia vedená súdnym exekútorom pod sp. zn. Ex 41642/08 vyhlásená za neprípustnú a zastavená. Napadnuté uznesenie okresného súdu bolo vydané vyšším súdnym úradníkom.

Zo zistení ústavného súdu vyplýva, že sťažovateľka využila svoje právo podať proti napadnutému uzneseniu okresného súdu v súlade s § 374 ods. 4 OSP odvolanie, o ktorom bol v dôsledku vyhlásenia sudcu okresného súdu, že odvolaniu nemieni vyhovieť, oprávnený a aj povinný rozhodnúť krajský súd, ktorý napadnuté rozhodnutie prvostupňového súdu potvrdil. Právomoc krajského súdu rozhodnúť o odvolaní sťažovateľky v danom prípade vylučuje právomoc ústavného súdu.

Vzhľadom na túto skutočnosť ústavný súd pri predbežnom prerokovaní túto časť sťažnosti odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde z dôvodu nedostatku svojej právomoci.

II.2 K namietanému porušeniu základných práv sťažovateľky napadnutým uznesením krajského súdu

Z § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde vyplýva, že úlohou ústavného súdu pri predbežnom prerokovaní sťažnosti je tiež posúdiť, či táto nie je zjavne neopodstatnená. V súlade s konštantnou judikatúrou ústavného súdu o zjavne neopodstatnenú sťažnosť ide vtedy, keď namietaným postupom alebo namietaným rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo

rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť preto možno považovať takú, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, realnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, tiež napr. I. ÚS 4/00, II. ÚS 101/03, IV. ÚS 136/05, III. ÚS 198/07).

Pri rozhodovaní o sťažnostiach podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd štandardne poukazuje na svoje ústavné postavenie vymedzené v čl. 124 ústavy, z ktorého vyplýva, že vo veciach patriacich do právomoci všeobecných súdov nie je alternatívnou ani mimoriadnou opravnou inštitúciou (m. m. II. ÚS 1/95, II. ÚS 21/96), ale súdnym orgánom ochrany ústavnosti. Preto nie je zásadne oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu vo veci samej, ani preskúmať, či v konaní pred všeobecným súdom bol alebo nebol náležite zistený skutkový stav a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách. Do sféry pôsobnosti všeobecných súdov môže ústavný súd zasiahnuť len vtedy, ak by ich konanie alebo rozhodovanie bolo zjavne nedôvodné alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedlňiteľné a neudržateľné, a zároveň by malo za následok porušenie niektorého základného práva alebo slobody (m. m. I. ÚS 13/00, I. ÚS 139/02, III. ÚS 180/02 atď.). O svojvôli pri výklade alebo aplikácii zákonného predpisu všeobecným súdom by bolo možné uvažovať vtedy, ak by sa jeho názor natoľko odchyľil od znenia príslušných ustanovení, že by zásadne poprel ich účel a význam (napr. I. ÚS 115/02, I. ÚS 176/03).

Kľúčová námietka sťažovateľky uplatnená v sťažnosti sa týka zmeny právneho posúdenia rozhodcovskej doložky a exekučného titulu, ku ktorému dospel exekučný súd pri svojom rozhodovaní v jej veci v porovnaní s právnym posúdením uplatneným v rámci rozhodovania o vydaní poverenia na vykonanie exekúcie. Podľa názoru sťažovateľky krajský súd zmenu svojho právneho názoru neodôvodnil, čím porušil jej „*právo na riadne*

odôvodnenie rozhodnutia a poznanie dôvodov rozhodnutia“ a zároveň jej znemožnil sa k veci pred samotným zastavením exekúcie vyjadriť.

Z relevantných častí odôvodnenia napadnutého uznesenia krajského súdu vyplýva, že odvolací súd sa stotožnil s názorom okresného súdu vysloveným v napadnutom uznesení, podľa ktorého išlo medzi sťažovateľkou ako oprávnenou a povinnou o spotrebiteľský vzťah založený zmluvou a revolvingovej pôžičke uzavretou 17. augusta 2004. K rozhodcovskej doložke ako súčasť zmluvy o revolvingovej pôžičke krajský súd v napadnutom uznesení okrem iného uviedol, že na jej základe „bolo... odňaté právo brániť sa a podať žalobu alebo akýkoľvek iný opravný prostriedok na všeobecný súd, pričom ide o právo spotrebiteľa upravené v čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky... Rozhodcovskú doložku si spotrebiteľ osobitne nevyjednal a nemal na výber vzhľadom na jej splynutie s ostatnými štandardnými podmienkami. Mohol len zmluvu ako celok odmietnuť alebo podrobiť sa všetkým zmluvným dojednaniám, a teda aj rozhodcovskému konaniu, ak ho vyvolal dodávateľ ako prvý. To je pravdepodobne aj najčastejšia situácia, pretože dodávateľ sa snaží získať exekučný titul. Odvolaciemu súdu je aj z jeho rozhodovacej činnosti známe, že oprávnený uzatvára s druhou zmluvnou stranou typizované... zmluvy a navyše aj rozhodcovské zmluvy predkladané oprávneným sú typizované. Preto bolo treba dospieť k tomu záveru, že v rozhodcovskom konaní nebola zabezpečená spravodlivá ochrana práv spotrebiteľa. Tento záver treba prijať bez ohľadu na to, že oprávnený v zmluvných podmienkach iba alternatívne dojednal konanie pred rozhodcovským súdom. V danom prípade to bol práve oprávnený, ktorý takto formulované dojednanie aplikoval a obrátil sa na rozhodcovský súd, ktorého rozhodnutie je v tejto veci exekučným titulom, pričom práve túto možnosť oprávneného treba posúdiť z vyššie uvedených hľadísk. Iba skutočnosť, že v zmysle zmluvných dojednaní sa účastníci zmluvy mohli obrátiť aj na všeobecný súd nemá za následok platnosť celej rozhodcovskej doložky, pretože podstatným je to, že zmluva, ktorú povinný podpísal je typovou zmluvou, povinný nemal možnosť jej obsah meniť a tak nemal ani možnosť nepodpísať rozhodcovskú doložku, na základe ktorej rozhodcovské konanie aj prebehlo.“.

K právomoci všeobecného súdu vyhlásiť exekúciu za neprípustnú a následne ju zastaviť aj potom, ako bolo vo veci súdnemu exekútorovi vydané poverenie na vykonanie

exekúcie, krajský súd v napadnutom uznesení uviedol: „V tejto súvislosti odvolací súd konštatuje, že ak je exekučným titulom rozhodcovský rozsudok, súd i bez návrhu skúma aj to, či zaväzuje účastníka rozhodcovského konania na plnenie, ktoré je objektívne nemožné, právom nedovolené alebo odporuje dobrým mravom. Taktiež § 45 ods. 2 zákona o rozhodcovskom konaní umožňuje súdu i bez návrhu exekučné konanie zastaviť. Prekážku k takémuto postupu netvorí ani prípadná okolnosť, že súd poveril exekútora vykonaním exekúcie, pretože vydanie poverenia na vykonanie exekúcie totiž netvorí prekážku veci rozsúdenej v zmysle § 159 ods. 3 OSP, keď zákonodarca v exekučnom poriadku taxatívne uviedol dôvody zastavenia exekúcie (§ 57 ods. 1, 2 Exekučného poriadku), ktoré sa aplikujú práve po vydaní poverenia exekútorovi na vykonanie exekúcie. Udelenie poverenia exekútorovi totiž nezaväzuje súd povinnosti zastaviť exekúciu pri existencii dôvodov na takýto postup aj v neskoršom štádiu konania, keďže počas celej doby vykonávania exekúcie musí dbať na to, aby sa exekúcia vykonávala v súlade so zákonom.“

S prihliadnutím na citovanú časť napadnutého uznesenia krajského súdu ústavný súd konštatuje, že jeho záver považuje za ústavne udržateľný, nevykazujúci znaky arbitrárnosti ani zjavnej neodôvodnenosti. Odôvodnenie napadnutého uznesenia dalo jasnú a zrozumiteľnú odpoveď na to, akými úvahami sa okresný súd spravoval pri rozhodovaní o vyhlásení exekúcie za neprípustnú a jej následnom zastavení. Krajským súdom uplatnený spôsob interpretácie a aplikácie príslušných ustanovení právnych predpisov [zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov v znení neskorších predpisov a zákona č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní v znení účinnom do 31. decembra 2014] preto podľa názoru ústavného súdu nemohol neprípustným spôsobom zasiahnuť do základného práva sťažovateľa vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 ústavy (k tomu pozri aj uznesenie ústavného súdu v obdobnej veci sťažovateľky sp. zn. IV. ÚS 61/2011 z 3. marca 2011).

V nadväznosti na uvedený záver ústavný súd považoval za žiaduce osobitne sa vyjadriť aj k právnemu problému nastolenému v sťažnosti sťažovateľky, ktorý spočíva v otázke, či krajský súd rozhodujúci v rámci exekučného konania o odvolaní proti

prvostupňovému rozhodnutiu, ktorým bola exekúcia vyhlásená za neprípustnú a následne zastavená, má (obdobne ako prvostupňový súd) právomoc skúmať v tomto štádiu konania prípustnosť exekúcie z hľadiska relevantnosti exekučného titulu (v okolnostiach posudzovaného prípadu rozhodcovský rozsudok).

Podľa § 58 ods. 1 Exekučného poriadku exekúciu možno zastaviť na návrh alebo aj bez návrhu. Zatiaľ čo dôvody, na základe ktorých všeobecný súd obligatórne zastaví exekúciu (§ 57 ods. 1 Exekučného poriadku) alebo na základe ktorých fakultatívne pristúpi k takémuto rozhodnutiu (§ 57 ods. 2 Exekučného poriadku), upravuje Exekučný poriadok podrobne, časový okamih, kedy tak má alebo môže urobiť, nie je explicitne ustanovený. Z uvedeného možno vyvodit' záver, že všeobecný súd môže rozhodnúť o zastavení exekúcie kedykoľvek v priebehu konania, len čo zistí, že sú dané dôvody na ukončenie núteného vymáhania pohľadávky. To znamená, že všeobecný súd je povinný v priebehu celého exekučného konania ex offo skúmať, či sú splnené všetky predpoklady na vedenie takéhoto konania. Jedným z týchto predpokladov je aj relevantný exekučný titul. Bez jeho existencie nemožno exekúciu vykonať (m. m. IV. ÚS 282/2011, IV. ÚS 181/2011).

Sťažovateľka osobitne namieta, že krajský súd jej pred samotným zastavením exekúcie znemožnil vyjadriť sa k veci, a v tejto súvislosti odkazuje na závery vyjadrené ústavným súdom k zárukám kontradiktórnosti v rozhodnutí v obdobnej veci (II. ÚS 499/2012), ktoré mal krajský súd podľa jej názoru uplatniť aj v jej veci. Ústavný súd v náleze sp. zn. II. ÚS 499/2012 z 10. júla 2013 vyslovil právny názor týkajúci sa zabezpečenia záruk kontradiktórnosti konania pri preskúmaní žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie. Podľa právneho názoru vysloveného ústavným súdom v označenom náleze *«v prerokúvanej veci okresný súd i krajský súd pri rozhodovaní o vydaní poverenia podľa § 44 ods. 2 Exekučného poriadku neobmedzili svoje skúmanie len na obsah exekučného titulu, návrhu na vykonanie exekúcie a žiadosti o vydanie poverenia, ale nad rámec toho preskúmali aj obsah poisťnej zmluvy s pripojenými všeobecnými poisťnými podmienkami a na ten účel nimi vykonali listinný dôkaz. Z takto vykonaného listinného dôkazu dospeli súdy k (odchylnému) skutkovému stavu, na ktorom založili svoj právny záver o právnej povahe rozhodcovskej doložky ako neprijateľnej podmienky*

a v dôsledku toho o jej neplatnosti. Týmto postupom v podstate znemožnili sťažovateľke uplatniť svoje právo priznané exekučným titulom, ktorého účinky (§ 37 rozhodcovského zákona) sa v zásade zhodujú s účinkami právoplatného rozsudku, teda právoplatne priznaného nároku. Za týchto okolností bolo podľa názoru ústavného súdu povinnosťou minimálne okresného súdu dať sťažovateľke priestor, aby sa zoznámila s dôkazmi, ktoré okresný súd vykonal, a skutkovými zisteniami, ktoré z nich vyvodzuje, a vyjadrila sa k nim, ako aj aby prípadne navrhla iné dôkazy na vyvrátenie týchto skutkových zistení. Uvedený priestor nevyhnutne nevyžaduje konanie pojednávania, vyžaduje však písomné alebo ústne vypočutie sťažovateľky k uvedeným otázkam. Len týmto postupom dôjde ku skutočnému naplneniu práva sťažovateľky na prerokovanie (takto vymedzenej odlišnej) veci „v jej prítomnosti“ a na „vyjadrenie sa k vykonaným dôkazom“, ktoré jej zaručuje čl. 48 ods. 2 ústavy.».

Aj napriek tomu, že sťažovateľka, zastúpená v konaní pred ústavným súdom kvalifikovaným právnym zástupcom, nenamieta porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, do obsahu ktorého je možné poňať v širších súvislostiach aj záruky kontradiktórnosti konania v zmysle práva účastníka konania vyjadriť sa k veci (rozumej vyjadriť sa k vykonávaným dôkazom), ústavný súd námietku sťažovateľky o nevyhnutnosti krajského súdu riadiť sa právnymi závermi obsiahnutými v náleze ústavného súdu sp. zn. II. ÚS 499/2012 týkajúcimi sa práve záruk kontradiktórnosti neodmietol, ale preskúmal ju z vecného hľadiska. Po jej preskúmaní však dospel k záveru, že nie je dôvodná.

Kľúčová otázka, ktorá bola predmetom preskúmania vo veci vedenej pod sp. zn. II. ÚS 499/2012 a v ďalších totožných veciach toho istého sťažovateľa, sa týkala posúdenia, či možno pochybenie súdu prvého stupňa spočívajúce v tom, že nedal sťažovateľovi možnosť vyjadriť sa k svojim skutkovým zisteniam a z nich vyplývajúcejmu (novému) právnemu posúdeniu veci, konvalidovať v odvolacom (príp. dovolacom) konaní. Právne závery vyjadrené v náleze ústavného súdu sp. zn. II. ÚS 499/2012 boli revidované zjednocujúcim stanoviskom pléna ústavného súdu (stanovisko pléna ústavného súdu sp. zn. PLz. ÚS 1/2014 zo 7. mája 2014) uplatnením postupu podľa § 6 zákona o ústavnom súde, podľa ktorého:

„Pri preskúvaní žiadosti exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie (§ 44 Exekučného poriadku) sa môžu primerane uplatniť ustanovenia Občianskeho súdneho poriadku vzťahujúce sa na dokazovanie. Ak exekučný súd pri preskúvaní žiadosti exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie vychádza aj z iných listín (či iných dôkazov) než tých, ktoré sú výslovne uvedené v § 44 ods. 2 Exekučného poriadku (exekučný titul, návrh na vykonanie exekúcie a žiadosť o vydanie poverenia), a na tomto základe posúdi exekučný titul v neprospech oprávneného, je povinný dať mu možnosť vyjadriť sa k podkladom svojho preskúmania; ak tak exekučný súd neurobí, zakladá jeho rozhodnutie dôvod na vyslovenie porušenia základného práva oprávneného vyjadriť sa ku všetkým vykonávaným dôkazom podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky. Pre ústavnú konformnosť konania ako celku postačuje, ak je oprávnenému táto možnosť reálne poskytnutá v odvolacom konaní.“

Aplikáciou právnych záverov vyslovených v zjednocujúcom stanovisku pléna ústavného súdu na vec sťažovateľky je preto potrebné jej námietku považovať za nedôvodnú. Pre ústavnú konformnosť exekučného konania ako celku totiž postačovalo, že sťažovateľke (oprávnenej) bola daná možnosť vyjadriť sa ku skutkovým zisteniam a z nich vyplývajúcejmu (novému) právnemu posúdeniu veci zo strany okresného súdu v následnom odvolacom konaní.

Vzhľadom na všetky uvedené skutočnosti ústavný súd pri predbežnom prerokovaní časť sťažnosti, ktorá smeruje proti napadnutému uzneseniu krajského súdu, odmietol ako zjavne neopodstatnenú podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Keďže sťažnosť bola odmietnutá ako celok, bolo bez právneho dôvodu zaoberať sa ďalšími návrhmi uplatnenými v sťažnosti.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 7. apríla 2016